

Flyvebladet

MEDLEMSBULLETIN FOR NORSK FLYMEDISINSK FORENING

**BLI MED OG INFLUER PÅ UTFORMING AV DET
FREMTIDIGE REGELVERK FOR MEDISINSK
UNDERSØKELSE OG SERTIFISERING AV FLYGERE!
Nye regler innenfor EU og opprettelsen av EASA
muliggjør dette!**

Styret i ESAM kommer til Oslo 21. juni!

Nytt styre valgt og konstituert, se referatet!

Oppsummering fra Kvalitetsutvalget.

I NESTE NUMMER:

NY SPALTE: SJEFSLEGEN HAR ORDET, tips og forslag til forbedringer av jobben som flylege, særlig med vekt på utfylling av attesten!

Oppsummering av de nye reglene for medisinske sertifikater som ble innført 1. juli!

Referat fra årsmøte/generalforsamling

Husk: Se hjemmesiden vår: www.norskflymedisin.no

Innspill sendes så snart som mulig til redaktøren, DET ER FORTSATT FRITT FRAM!

BLI MED PÅ Å INFLUERE PÅ UTFORMING AV DET FREMTIDIGE REGELVERK FOR MEDISINSK UNDERSØKELSE OG SERTIFISERING AV FLYGERE!

I og med at EASA (European Aviation Safety Agency) har overtatt rollen til tidligere JAA (Joint Aviation Authorities), har det skjedd en svært viktig endring i hvordan regelverket utformes og diskuteres. For oss betyr det at vi alle, fra individuelle enkeltpersoner til organisasjoner, har rett til å kommentere forslaget og komme med tillegg eller endringsforslag: ” The [Agency](#) has developed a Comment Response Tool (CRT) that will be used to automate the consultation process for Notices of Proposed Amendments (NPA) and Comment-Response Documents (CRD). The CRT allows users to review NPAs and place their comments, and later on to view the CRDs and add their reactions before the publication of the final Decision or Opinion.”

Dere kan lese mer om dette her: <http://hub.easa.europa.eu/crt> Der kan dere også gå videre til stedet der dokumentene er publisert og laste dem ned : <http://hub.easa.europa.eu/crt/docs> Dere ser da at de dokumentene som er av interesse for oss er merket FCL.001! Så sett i gang!!

Vi har nå 3 mnd på oss til å diskutere og kommentere forslagene og styret i NFF kommer til å gjøre dette når vi skal ha møte i august. Vi vil være glad for alle kommentarer og ideer som kan sendes direkte til oss!

Dette er nesten for en revolusjon å regne i forhold til tidligere system så sett i gang og les og tenk på hvordan du kan tenke deg at det nye regelverket kan tilpasses din/vår konkrete arbeidssituasjon og relasjon til piloter og vår oppdragsgiver!

STYRET FOR ESAM (EUROPEAN SOCIETY OF AVIATION MEDICINE) MØTES I OSLO 21. – 23. JUNI!!

NFF skal være vertskap for styret i ESAM når det møtes i Oslo 21. Juni! Styret ledes av Roland Vermeiren og består av til sammen 7 medlemmer, se www.esam.aero. Det er en stor glede og ære for foreningen at hele styret samles i Oslo og vi skal gjøre det vi kan får at medlemmene skal få oppleve vår gjestfrihet og vakre Oslo! De er bl.a. NFF's gjester på Frognerseteren på lørdag ettermiddag, omvisning på FMI samme dag. Kommer tilbake med en liten reportasje i neste nr.

Styret i NFF konstituerte seg på møtet den 27. november:

Lars Tjensvoll (lars@flylegen.no): Leder av foreningen og redaktør av Flyvebladet.
Anthony Wagstaff (anthony.wagstaff@flymed.uio.no): Nestleder
Brynjulv Baastad, (brynjulv@baastad.org): Sekretær
Gerd Sissel Andorsen, (gerd.sissel.andorsen@unn.no) Kasserer
Rolf Heimberg, medlem, (rhe@caa.no)

Styret har bare hatt ett møte så langt og konstituerte seg og tok da stort sett opp bare referatsaker. Anthony har foreslått at det blir opprettet et stipend eller en pris for arbeid innenfor faget flymedisin og dette kommer vi tilbake til Den viktigste saken vi nå skal ta fatt i er endringene i bestemmelsene for de medisinske krav innenfor sivil luftfart som allerede er nevnt.

Kvalitetsutvalget

har hatt 2 møter for å jobbe mer konkret med planene for et kurs 2, videregående kurs i flymedisin. Konklusjonen ble at det for tiden ikke er kapasitet i verken foreningen, FMI og Medisinsk seksjon i Luftfartstilsynet, til å arrangere og gjennomføre kurset som skulle være på ca 60 timer.

Vi beklager selvsagt dette, men det er fullgode alternativer i utlandet og interesserte flyleger som må ha dette kurset for å bli godkjent som klasse 1, kan kontakte Rolf om dette. Slike kurs blir som regel godkjent som tellende til allmennmedisin og arbeidsmedisin og da vil det kunne søkes dekning av reise og opphold via Legeforeningens fond.

Fra Jan Sommerfelt-Pettersen har vi fått sendt den følgende artikkelen som har stått i BMJ:

Lords urge doctors to train in aviation medicine to assess fitness to fly

Jacqui Wise London

The UK postgraduate curriculum for GPs should include a basic overview of aviation medicine and the effects on health of flying, recommends a report from the House of Lords Science and Technology Committee.

At present training for GPs in aviation medicine is not mandatory. In evidence to the committee Michael Bagshaw, professor of aviation medicine at King's College London, said, "My experience with lecturing to GPs . . . is that there is an amazing ignorance among the medical profession about the health effects of flying."

The update to the committee's highly influential report Air Travel and Health, published in 2000, also calls for various specialties such as cardiology, orthopaedics, and psychiatry to follow the lead of the British Thoracic Society in producing guidelines on fitness to fly.

Committee member Baroness Finlay of Llandaff said, "We are aware that GPs are in a difficult position when deciding on a patient's fitness to fly, as there is not a single place to access all the relevant information." The update calls for information that is already available, such as that from the British Thoracic Society, the BMA, and the World Health Organization, to be pooled in a single publication for ease of reference.

It also criticises the inconsistent health advice available from airlines and on the internet, particularly on the use of aspirin to prevent deep vein thrombosis. Committee spokesman Lord Patel said he had been alarmed to discover that 20% of passengers on long haul flights had taken or planned to take aspirin before, during or after their long haul flight. "For most passengers taking aspirin may do more harm than good," he said.

Although taking aspirin may reduce the risk of arterial thrombosis it has no effect on venous thrombosis, says the committee's report. About 24 000 people have to be treated to prevent one thrombosis, whereas the number needed to treat for harm to result from taking aspirin is in the region of one in 17 000, it says.

Air Travel and Health: An Update is available at www.parliament.uk/hlscience.

Kurset går som vanlig første fredag i september. Dere har allerede fått kursprogram, men husk også årsmøte og middag, middag kan betales sammen med kursavgiften!!

Program etterutdanningskurs i flymedisin den 5.9.2008

Thon Hotel Opera, Oslo

10.00-10.05 Åpning ved Lars Tjensvoll

Møteleder: Eigil Gulliksen

10.05-10.20

Rolf Heimberg: Nytt fra flymedisinsk seksjon

10.20 – 11.05

Carl Christian Christensen: Passasjerer med hjerte- og lungelidelser. Fit for flight?

Henvisninger til AMAs "Medical Guidelines for Airline Travel"

11.05-11.15

Pause / Kaffe

11.15-12.00

Jannicke Mellin-Olsen: Rådgivning til flyselskapene ved akutt sykdom om bord. Erfaringer fra arbeid ved MedAire

12.00-12.45

Øivind Ekeberg: Passasjerer med psykiatriske lidelser. Hvem kan fly? Grunnprinsipper ved behandling av flyfobi.

12.45 – 13.00

Paneldiskusjon (Carl Christian Christensen, Jannicke Mellin-Olsen, Øivind Ekeberg)

13.00-14.00

Lunch

Møteleder: Geir Nesheim

14.00-14.45

Jan Ove Owe: Nye flykonstruksjoner og konsekvenser for passasjerer.

14.45 -15.45

Pål Madsen: Den nasjonale luftambulansetjenesten. Organisering, akuttmedisinsk beredskap, pasienttransport.

15.45 – 16.00

Pause / Kaffe

16.00-16.45

Kasper Solbu: Kontaminert kabinluft – hva vet vi om eksponering for organofosfater?

16.45-17.30

Anthony W. Wagstaff: Forsvarets nye kampfly. Flymedisinske aspekter.

17.30-18.00 Generalforsamling i NFF

Ca 18.30 Middag

Kurset er nå godkjent for følgende spesialiteter:

Allmenntmedisin, 8 valgfrie kurspoeng til videre- og etterutdanningen

Arbeidsmedisin, 8 timer som valgfritt kurs for leger under spesialisering og for spesialistenes etterutdanning

Samfunnsmedisin, 8 timer som valgfritt kurs for leger under spesialisering og for spesialistenes etterutdanning.

Påmelding ved innbetaling av kursavgift til NFFs konto nr. 7877.06.66952.

Kursavgift: kr 800 for medlemmer, kr 1200 inkludert middag

Kursavgift kr 1500 for ikke-medlemmer, kr 1900 inkludert middag.

NFFs medlemsavgift for 2008: kr 200

Siden dette er første nr etter Generalforsamlingen, så kommer referatet her:

REFERAT FRA GENERALFORSAMLING 2007.

Generalforsamlingen ble avholdt på Hotel Opera fredag 7. september kl. 1730.
21 medlemmer til stede.

Innkallingen og program ble godkjent og Lars ledet generalforsamlingen.

Lars gjennomgikk styrets årsberetning og det var ingen vesentlige kommentarer til denne.

Regnskapet: som også ble godkjent. Likviditeten god, selv om det har vært en del utgifter i forbindelse med deltagelsen i dannelsen av ESAM.

Forslag til tillegg til endringen i lovenes §5 ble enstemmig vedtatt:

Foreningens styre består av 5 medlemmer : Leder, nestleder, sekretær, kasserer og ett styremedlem. Styret velges for en periode på 2 år av generalforsamlingen. I tillegg velges 2 varamedlem. Styrets leder velges direkte på Generalforsamlingen. Styrets oppgave er å fremme foreningens formål og styret avgir sin beretning på generalforsamling hvert år. Styret møtes så ofte som det finner det nødvendig. Styret skal også behandle saker som det får oversendt fra hovedforeningen og har rett til å avgi muntlig uttalelse til avdelingsstyret, sentralstyret og landsstyret i det møte vedkommende sak skal behandles. Dette gjelder saker som berører foreningens faglige interesser. Styrets leder er med i spesialforeningenes Arbeidsutvalg. Styrets leder er også medlem av styret i Nordisk fly- og rommedisinsk forening. Minst 3 medlemmer, og en av disse skal være leder eller nestleder, må være tilstede for at styret skal være beslutningsdyktig.

Valg av æresmedlem i henhold til §9 i lovene:

Styret foreslo at Per Årva ble utnevnt til æresmedlem med en kort begrunnelse om hans sentrale og viktige plass i oppbyggingen av flymedisin som fag i Norge, hans evne til gode relasjoner med flyleger og piloter og hans innsats for foreningen i mange år, nå sist som leder i Kurskomiteen.

VALGRESULTAT NFF 2007:

Styret:

Lars Tjensvoll (gjenvalg)

Rolf Heimberg (gjenvalg)

Gerd Sissel Andorsen (ny, fra UNN)

Antony Wagstaff (ny)

Brynjulv Baastad (ny)

lars@flyegen.no

rhe@caa.no

gerd.sissel.andorsen@unn.no

anthony.wagstaff@flymed.uio.no

brynjulv@baastad.org

Varamedlemmer:

Øyvind Svenningsen (ny)
Eigil Gulliksen (ny)

egulliksen@mil.no

Valgkomite:

Anne Margrete Birkeland (gjenvalg)
Morten Westereng (gjenvalg)
Steinar Bareid (ny, fra styret)

Anne-Margrete.Birkeland@sas.no
post@doktoren.no
oyebar@online.no

Det var ingen forslag til eventuelt og møtet hevet og deretter gikk vi til en god og vellykket middag

Lars Tjensvoll
Leder